

Mobilná aplikácia vo vyučovaní anglického jazyka: risk alebo zisk?

Mobile app in teaching English language: profit or risk?

Petra Laktišová a Daniela Sršníková

Abstrakt: Vzdelávanie prostredníctvom mobilných aplikácií predpokladá zvýšenú aktivitu študentov na vyučovacích hodinách, a tým aj vyššiu úroveň procesu osvojovania si učiva. Tento predpoklad sme sa rozhodli overiť prostredníctvom prieskumu realizovanom na Elektrotechnickej fakulte Žilinskej univerzity. Cieľom prieskumu bolo overiť vplyv mobilnej aplikácie na aktivizáciu študentov na vyučovacích hodinách anglického jazyka a úroveň osvojenia anglických idiómov.

Kľúčové slová: mobilná aplikácia, vyučovanie anglického jazyka, informačno-komunikačné technológie

Úvod

Súčasná doba je charakterizovaná rýchlym rozvojom informačno-komunikačných technológií, pod vplyvom ktorých sa menia aj spôsoby a nástroje realizácie vzdelávania. Spomedzi všetkých za najviac využívané nástroje môžeme označiť tablety a smartfóny, ktorých obľúbenosť a rozšírenosť podnietila vznik nového prúdu jazykového vzdelávania známeho ako MALL – Mobile-Assisted Language Learning. Jedným z dôvodov tohto vplyvu sú bezpochyby i špecifiká dnešnej mladej generácie, ktorú charakterizuje digitálna gramotnosť a preferovanie práce s výdobytkami modernej doby. A preto pred nami pedagógmi stojí výzva, ako adekvátne vyučovať mladú generáciu prostredníctvom smartfónov, ktoré táto generácia bezpochyby považuje za neoddeliteľnú súčasť ich existencie, a zároveň ako mobilné aplikácie v smartfónoch vhodne implementovať do vyučovacieho procesu, aby nielen za-traktívniili vzdelávací proces a aktivizovali študentov, ale aj zvýšili úroveň procesu osvojovania si učiva.

Hlavným problémom, ktorý sa v súčasnosti snažíme riešiť v našej vysokoškolskej pedagogickej praxi je nedostatočná motivácia študentov, ich nezaujem o vyučovanie cudzieho jazyka, ich nízka aktivita na seminárnych hodinách, a predovšetkým nízka úroveň osvojenia anglických idiómov. Z tohto dôvodu neustále hľadáme alternatívne spôsoby, ako upútať pozornosť a zvýšiť aktivitu študentov na vyučovacích hodinách. Na základe pozitívneho postoja mladej generácie k využívaniu tabletov a smartfónov sme predpokladali, že východiskom z tejto situácie by mohlo byť implementovanie uvedených mobilných zariadení do vzdelávacieho procesu, a tak prostredníctvom dostupných mobilných aplikácií podporujúcich cudzojazyčnú výučbu sa vyhnúť fádnosti a stereotypu na vyučovacích hodinách.

Cieľom tohto článku je nielen opísať našu pedagogickú skúsenosť s využívaním mobilnej aplikácie na osvojenie anglických idiómov, ale predovšetkým predložiť výsledky prieskumu zameraného na úroveň osvojenia anglických idiómov a postoje študentov k zaradeniu mobilnej aplikácie do vzdelávacieho procesu a tým poukázať na jej prínosy, ktorými sú: pozitívna motivácia študentov, zvýšenie príťažlivosti učiva a aktivity študentov na hodinách.

1 Moderné technológie

1.1 *Benefity implementácie mobilnej aplikácie do cudzojazyčnej výučbe lexiky*

Dôležitosť lexiky si uvedomujú nielen pedagógovia, ale aj lingvisti na celom svete a chápu učenie lexiky ako nevyhnutnú súčasť výučby jazyka, nakoľko sú si vedomí, že výučba slovnej zásoby tvorí fundamentálny základ, bez ktorého sa nedá osvojiť ani len materinský jazyk. Avšak výučba slovnej zásoby bola dlhodobo vnímaná v zmysle statickosti. My sa však stotožňujeme s názorom, že vzťah medzi myšlienkou a slovami je dynamický. Inak povedané, je to proces, nie vec. Ak by sme sa držali pohľadu, že slová sú len určité položky, ktoré sa má študent naučiť v určitom množstve určitým tempom a za určitý čas, tak výučba slovnej zásoby navždy zostane „popoluškou“ medzi jednotlivými zložkami, ktoré sú súčasťou výučby cudzích jazykov. Preto sme sa rozhodli slovnú zásobu vnímať ako zručnosť, na ktorej sa študent aktívne podieľa, a predovšetkým sme sa rozhodli sústrediť na to, ako si ju študent môže efektívne osvojiť.

Naši študenti si počas svojho vysokoškolského štúdia si osvojujú predovšetkým cudzojazyčnú terminológiu zameranú na ich študijný odbor. Ich jazyková úroveň v treťom ročníku bakalárskeho študijného programu zodpovedá popisu úrovne B2 Európskeho referenčného rámca, napriek tomu si takmer vôbec neosvojili idiómy v anglickom jazyku. Avšak pokiaľ sa dôkladne zamyslíme nad charakterom jazyka, ktorý dennodenne používame, tak zistíme, že veľká časť myšlienok a výrazov má značne idiomatiký charakter. Inak povedané, máme tendenciu rozprávať jazykom, ktorý je výrazne obrazný, čo pre užívateľa konkrétneho jazyka nepredstavuje problém. Ale ak sa daný jazyk učíme ako cudzí, je naša schopnosť rozlišovať doslovnosť od obraznosti značne nedokonalá, napr. ak v našom materinskom jazyku chceme vyjadriť, že niečomu nerozumieme, použijeme idiom *španielska dedina*. Vieme, že v skutočnosti sa v žiadnej španielskej dedine nenachádzame. Na druhú stranu, ak narazíme v anglickom jazyku na ekvivalentný výraz *„It's all Greek to me!“*, nemusí nám byť okamžite jasné, čo sa vlastne týmto idiomom myslí.

Uvedomili sme si, že ak chceme zvýšiť úroveň jazykových schopností a kompetencií našich študentov, potom okrem znalosti odbornej terminológie je pre nich nevyhnutná aj znalosť idiómov v cudzom jazyku, pretože ich rodení hovoriaci používajú v každodennej reči. Avšak z pohľadu študenta za najväčšie negatívum osvojovania si anglických idiómov je skutočnosť, že ich učenie je v podstate otáz-

kou mechanickej memorizácie. Navyše niektoré idiómy v jazykových učebniciach sú značne zastarané a pokiaľ by ich študenti použili v bežnej konverzácii, boli by skôr na smiech, než by získali uznanie. A práve preto sme sa rozhodli implementovať mobilnú aplikáciu podporujúcu osvojovanie si anglických idiómov do vzdelávacieho procesu, nakoľko mobilné aplikácie zamerané na podporu jazykového vzdelávania sa predovšetkým orientujú na moderný jazyk a vytváranie asociácií než na memorizáciu. Navyše sú väčšinou vysoko interaktívne, vizuálne príťažlivé, jednoduché na obsluhu, a tak študentmi hodnotené a označované za vysoko motivujúce. Ďalším dôvodom pre implementáciu mobilnej aplikácie do vzdelávacieho procesu boli názory výskumníkov, ktorí svojimi štúdiami potvrdili nasledujúce pozitívne účinky vzdelávania prostredníctvom smartfónov a jednotlivých mobilných aplikácií. Medzi najvýraznejšie benefity aplikácií podľa týchto štúdií patria:

1. zvýšená motivácia študentov (Cavus & Ibrahim, 2009),
2. personalizované, neformálne a prirodzené učenie (Kress & Pachler, 2007; Naismith et al, 2004),
3. možnosti tímovej práce a spolupráce pri učení (Pachler, 2007; Kukulska-Hulme & Shield, 2008),
4. jednoduchá manipulácia, nositeľnosť (Naismith et al, 2004),
5. interaktivita (Naismith et al, 2004).

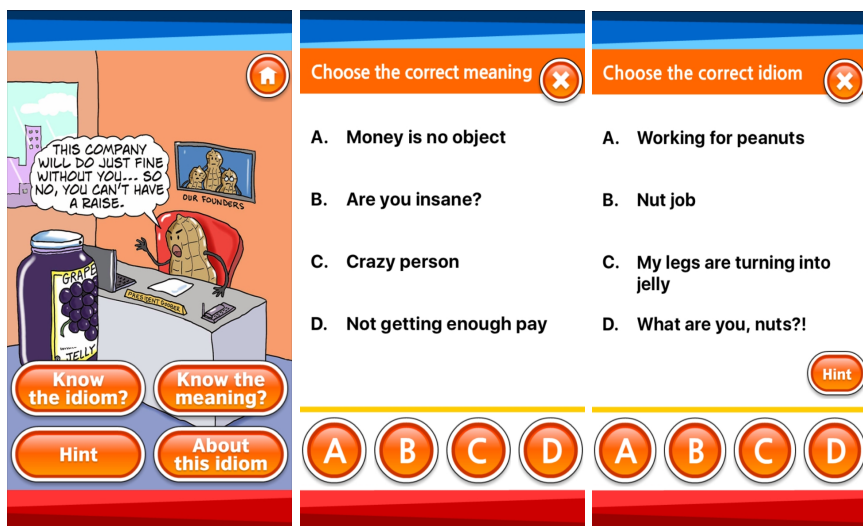
Keďže našim hlavným cieľom bolo nájsť spôsob, ako zvýšiť motiváciu našich študentov, ich aktivitu na hodinách a predovšetkým zlepšiť ich úroveň osvojenia anglických idiómov, rozhodli sme sa overiť prostredníctvom prieskumu zameraného na postoje študentov k nami vybranej mobilnej aplikácii a jej vplyv na zmenu prístupu našich študentov k učeniu sa. V našom prípade sme zvolili komerčnú mobilnú aplikáciu, nakoľko na rozdiel od webovej aplikácie je vždy pripravená vo verzii pre mobilný telefón.

1.2 Opis mobilnej aplikácie zameranej na osvojenie si anglických idiómov

Na základe vyššie uvedených atribútov sme za vhodný nástroj zvolili aplikáciu vyvinutú Cambridge English Online Ltd. s názvom „English Idioms Interactive“ dostupnú pre operačný systém iOS. Mohlo by sa zdať, že práve operačný systém bude limitujúcim faktorom pre využívanie aplikácií v praxi, avšak to sa nám počas prieskumu nepotvrdilo. Každý študent tvoriaci experimentálnu vzorku disponoval mobilným zariadením či už mobilným telefónom, alebo tabletom s operačným systémom iOS. Aby sa predišlo problémom s možným výskytom študenta s mobilným zariadením pracujúcim na platforme Android, k dispozícii bol náhradný mobilný telefón a tablet vyučujúcej s operačným systémom iOS.

Aplikácia „English Idioms Interactive“ pozostáva z 45 idiómov, ktoré boli vybrané lingvistami a sú vyobrazené vo vtipnej komiksovej ilustrácii. Osvojovanie si idió-

mov je uskutočňované na podvedomej tvorbe asociácie medzi situačným obrázkom a idiómom nie na memorizácii. Aplikácia ďalej ponúka históriu a vysvetlenie idiómu, jeho použitie, nápovedu a testovaciu časť. Pre ilustráciu uvádzame jednotlivé sekcie graficky spracované v obrázkoch.

Obr. 1: Používateľské rozhranie aplikácie

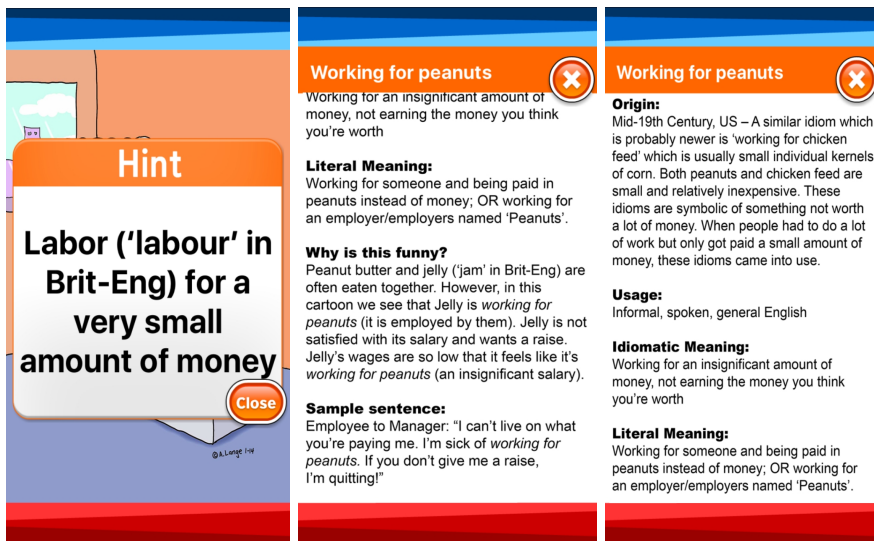
Táto mobilná aplikácia je vysoko interaktívna, vizuálne pritažlivá, vtipná, jednoduchá na obsluhu, a preto sme predpokladali, že naši študenti ju budú považovať za vysoko motivujúcu a uľahčujúcu im efektívne osvojovanie si idiémov v anglickom jazyku. Pre overenie tohto predpokladu sme sa rozhodli zrealizovať kvantitatívno-kvalitatívny prieskum a vytvoriť výskumnú vzorku.

1.3 Overenie mobilnej aplikácie v praxi

Mobilnú aplikáciu, ktorá podporuje osvojovanie si anglických idiémov, sme overili priamo na vyučovaní anglického jazyka počas letného semestra 2015/2016 u študentov tretieho ročníka Elektrotechnickej fakulty Žilinskej univerzity, študijného odboru Multimediálne technológie, pričom jej účinnosť sme zistili porovnaním so skupinou, v ktorej bola hodina realizovaná tradičným spôsobom bez využitia mobilnej aplikácie.

1.4 Prieskum a čiastkové ciele prieskumu

1. Zistiť účinnosť mobilnej aplikácie porovnaním úrovne osvojenia anglických idiémov u študentov experimentálnej a kontrolnej skupiny.

Obr. 2: Používateľské rozhranie aplikácie

2. Zistiť názory a postoje študentov na využívanie mobilnej aplikácie vo vzdelávacom procese.

Z cieľov prieskumu vyplývajú nasledovné úlohy:

1. Vypracovať výstupný test.
2. Určiť experimentálnu a kontrolnú skupinu.
3. Realizovať vyučovacie hodiny s využitím mobilnej aplikácie v experimentálnej skupine.
4. Realizovať vyučovanie v kontrolnej skupine tradičným spôsobom.
5. Zrealizovať výstupný test v kontrolnej a experimentálnej skupine.
6. Porovnať výsledky testov v oboch skupinách.
7. Uskutočniť štruktúrovaný rozhovor zameraný na zistenie názorov študentov na mobilnú aplikáciu.
8. Interpretovať výsledky prieskumu.

Výskumnou vzorkou kvantitatívneho prieskumu implementácie mobilnej aplikácie do vzdelávacieho procesu boli študenti tretieho ročníka Elektrotechnickej fakulty Žilinskej univerzity, študijného odboru Multimediálne technológie. Vytvorili sme dve rovnaké skupiny študentov A a B. V skupine A sme zaviedli experimentálnu zmenu, čím sa odlišovala od skupiny B.

1. **Experimentálna skupina (A)** – Experimentálna skupina – pozostávala z 20 študentov, ktorí boli do skupiny zaradení náhodným výberom. Študenti v tejto skupine si osvojovali idiómy prostredníctvom mobilnej aplikácie.
2. **Kontrolná skupina (B)** – pozostávala z 20 študentov, ktorí boli do skupiny zaradení náhodným výberom. Študenti v tejto skupine si osvojovali idiómy prostredníctvom PPT prezentácie a tradičnými metódami výučby.

Všetko ostatné prebiehalo rovnako t. j. rovnaký počet vyučovacích hodín, rovnaký input a rovnaké kritéria hodnotenia lexikálnej úrovne. Na konci experimentu študenti napísali test, ktorého cieľom bolo určiť, či rozdielny prístup k výučbe lexiky mal štatisticky významný vplyv na študentovu lexikálnu úroveň.

Nezávislou premennou bol: rôzny spôsob výučby lexiky

Výskumné otázky:

1. Aký je vzťah medzi využitou mobilnou aplikáciou a úrovňou získaných vedomostí študentov?
2. Aké sú názory študentov na implementáciu mobilnej aplikácie do vyučovania?
3. Aký je postoj študentov k využívaniu mobilných aplikácií ako zdroj získavania nových poznatkov?

Pre prvú kauzálnu otázku sme naformulovali hypotézu a overili jej platnosť, druhú a tretiu deskriptívnu výskumnú otázku sme riešili prostredníctvom dotazníka.

Výskumná otázka bola upravená do tejto podoby: Aký je rozdiel v učebných výkonoch medzi experimentálnou a kontrolnou skupinou pri použití rôznych spôsobov výučby idiómov?

Z výskumnej otázky vyplynula nižšie uvedená hypotéza:

- H0 Neexistujú štatisticky významné rozdiely medzi spôsobom výučby idiómov a zlepšením úrovne ich osvojenia v experimentálnej a kontrolnej skupine.
- H1 Rozdielny spôsob výučby idiómov spôsobí štatisticky významný rozdiel medzi zlepšením úrovne osvojenia idiómov študentov v experimentálnej a kontrolnej skupine.

1.4.1 Metódy, prostriedky a etapy prieskumu

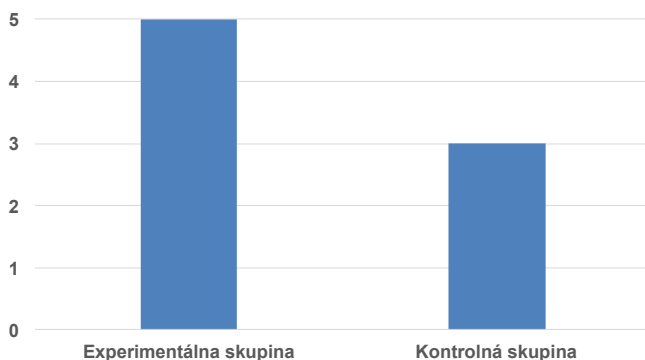
Pri overení hypotézy H bol administrovaný vedomostný test, pomocou ktorého bola skúmaná úroveň osvojenia anglických idiómov. Na spracovanie údajov boli použité: tabuľky početnosti údajov a grafické znázornenie údajov. Na zisťovanie názoru študentov na implementáciu mobilnej aplikácie do vzdelávacieho procesu a jej vplyv na úroveň osvojenia anglických idiómov sme použili štruktúrovaný roz-

hovor. Na analýzu údajov a testovanie hypotézy sme použili štatistické metódy. Záverečný test pozostával zo šiestich úloh, ktorých výsledky ponúkame v grafickom spracovaní v časti prieskum.

Prvá etapa prieskumu

Cieľom prvej etapy prieskumu bolo overiť hypotézu H. Pri overení hypotézy H bol administrovaný vedomostný test, pomocou ktorého bola skúmaná úroveň osvojenia anglických idiómov. Na analýzu údajov a testovanie hypotézy sme použili štatistické metódy. Záverečný test pozostával zo šiestich úloh, ktorých výsledky ponúkame v grafickom spracovaní.

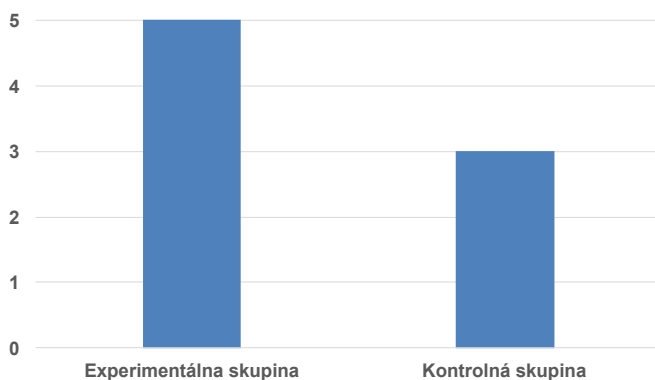
Úloha jeden pozostávala z piatich anglických viet, v ktorých bol uvedený idióm, ktorého časť mali študenti doplniť prostredníctvom výberu zo štyroch možností. Ako je možné vidieť v grafickom spracovaní, experimentálna skupina dosiahla plný počet bodov, t. j. 5, čo pripisujeme práve typu úlohy, s ktorou pracovali v aplikácii.

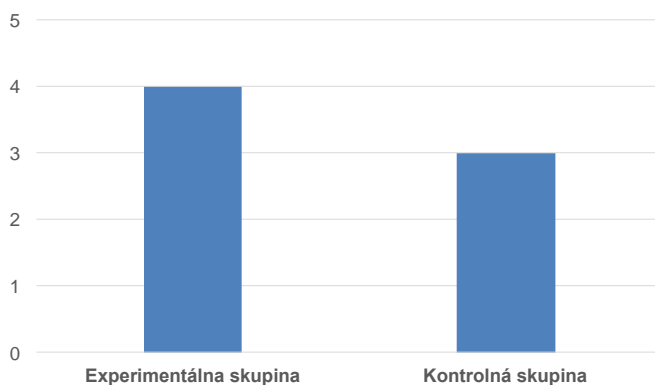
Graf 1: Dosaiahnuté výsledky experimentálnou a kontrolnou skupinou v úlohe č. 1

V poradí druhá úloha pozostávala z piatich anglických viet, v ktorých bol opäť uvedený nekompletný idióm. Avšak na rozdiel od predchádzajúcej úlohy študenti už nemali na výber možnosti, ale ich úlohou bolo doplniť idióm na základe vlastných naučených poznatkov. Ako je možné vidieť v grafickom spracovaní, experimentálna skupina dosiahla plný počet bodov, t. j. 5, čo pripisujeme podobnosti zadania s úlohami, s ktorými sa študenti stretli v aplikácii.

Úloha tri pozostávala z piatich situačných dialógov, po prečítaní ktorých mali študenti doplniť vhodný idióm zo siedmich ponúkaných možností. Ako je možné vidieť v grafickom spracovaní, experimentálna skupina dosiahla skóre 4, čo pripisujeme faktu, že aplikácia obsahovala vyobrazenie situačných dialógov, na základe ktorých bola vytvorená asociácia medzi situáciou a konkrétnym dialógom.

Graf 2: Dosiahnuté výsledky experimentálnou a kontrolnou skupinou v úlohe č. 2

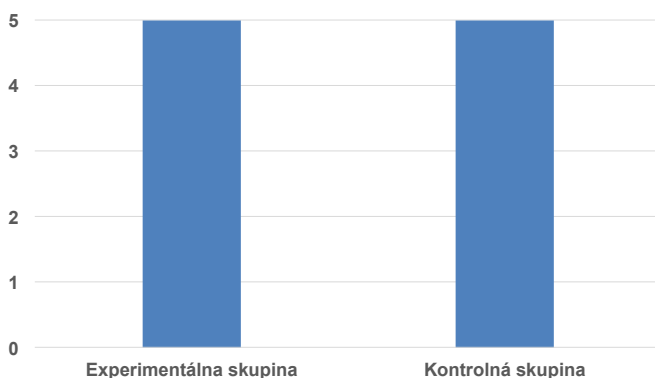

Graf 3: Dosiahnuté výsledky experimentálnou a kontrolnou skupinou v úlohe č. 3

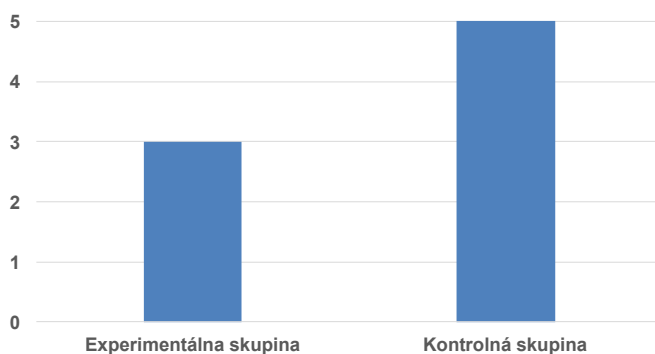
Úloha štyri pozostávala z dvoch častí, pričom jej prvá bola zameraná na pomenovanie náhodne vybraných piatich ilustrácií z aplikácie správnym idiómom. Čo však považujeme za nevyhnutné pripomenúť je fakt, že obrazové ilustrácie, ktoré boli v teste použité boli predmetom aj tradičného spôsobu výučby idiómov, t. j. kontrolná skupina mala totožnú východiskovú pozíciu ako skupina experimentálna. V tejto časti úlohy dosiahla experimentálna a kontrolná skupina rovnaké skóre.

Naopak, v druhej časti úlohy štyri, ktorej cieľom bolo overiť, či sú študenti schopní vysvetliť použitie idiómu vlastným slovami, dosiahla lepšie skóre v počte bodov 5 kontrolná skupina. Vychádzame z faktu, že tradičný spôsob osvojovania si idiómov a prezentácia ich významu vyučujúcou, zahŕňal nielen samotný význam a situačný dialóg, ale predovšetkým aj jeho podrobnú významovú analýzu.

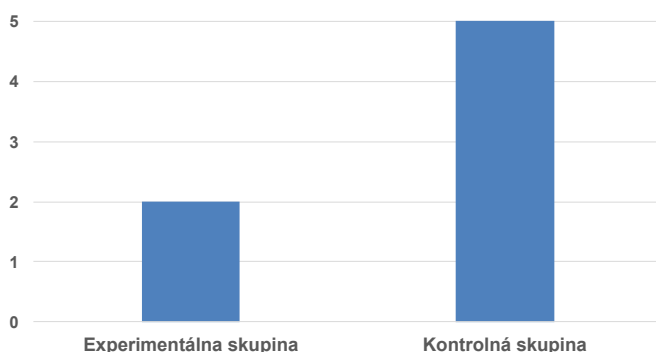

Graf 4: Dosaiahnuté výsledky experimentálnou a kontrolnou skupinou v úlohe č. 4, časť I.

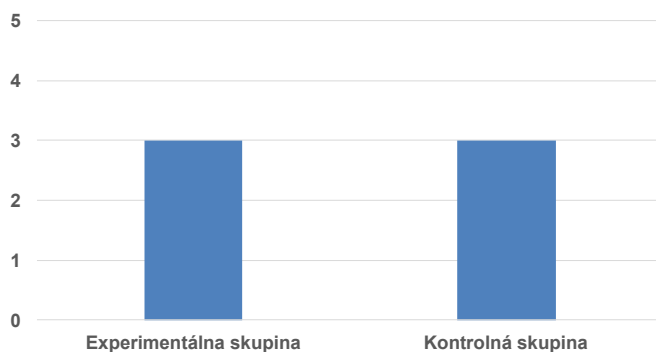
Graf 5: Dosaiahnuté výsledky experimentálnou a kontrolnou skupinou v úlohe č. 4, časť II.

Úloha päť bola orientovaná na osvojené vedomosti študentov, ktoré sa týkali prekladu, resp. správneho idiomatického ekvivalentu v slovenskom jazyku. Nakoľko aplikácia, s ktorou sme počas vyučovacích hodín pracovali so vzorkou študentov patriacich do experimentálnej skupiny, bola monolingválna, predpokladali sme, že experimentálna skupina v tejto úlohe dosiahne horšie skóre. Náš predpoklad sa spracovaním výsledkov testov potvrdil, čo je možné vidieť v grafickom spracovaní nižšie. Uvedomujeme si, že žiadať od študentov z experimentálnej skupiny slovenský ekvivalent anglických idiémov, napriek tomu, že sa s takýmto typom úlohy, ktorý počas vyučovacieho procesu neprecvičovali, nebol najvhodnejší. Avšak naším zámerom bolo zistiť, či sú študenti vysokých škôl schopní samostatne prepojiť vedomosti získané počas monolingválnej výučby anglických idiémov s materským jazykom, nie testovať ich z niečoho, čo na hodinách nebolo preberané.

Graf 6: Dosiiahnuté výsledky experimentálnou a kontrolnou skupinou v úlohe č. 5

Poslednou úlohou, ktorú sme do testu zaradili, bola úloha orientovaná na spájanie idiomatických výrazov s ich významom. Úloha číslo šesť pozostávala zo siedmych významov, ku ktorým bolo potrebné na základe získaných poznatkov priradiť päť idiomatických výrazov. Obe skupiny dosiahli zhodné skóre, čo pripisujeme obsahu aplikácie a rovnako tak aj obsahovej náplni vyučovacej jednotky pri edukácii kontrolnej skupiny.

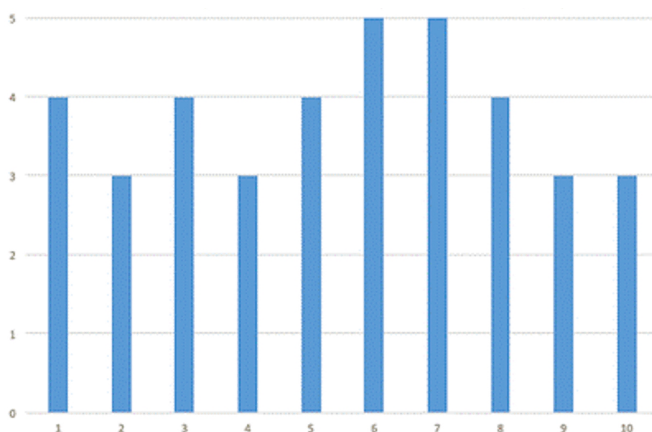

Graf 7: Dosiiahnuté výsledky experimentálnou a kontrolnou skupinou v úlohe č. 6

Druhá etapa prieskumu

Cieľom druhej etapy prieskumu bolo zistiť názory a postoje študentov na implementáciu mobilnej aplikácie do vzdelávacieho procesu a jej vplyv na úroveň osvojenia anglických idiémov. Vzorku tvorilo 20 študentov experimentálnej skupiny, v ktorej sa anglické idiémy vyučovali prostredníctvom mobilnej aplikácie. Na zisťovanie názoru študentov sme použili dotazník pozostávajúci z 10 výrokov, ktorý

sme uskutočnili po realizácii vyučovania s využitím mobilnej aplikácie a záverečnom teste. Pri vyhodnotení dotazníka sme využili Likertovu škálu hodnotenia dotazníka. Dotazník obsahoval výroky, ktoré boli formulované pozitívne aj negatívne, pričom sa študenti mali prikloniť k jednej z piatich možností škály. Jednotlivým stupňom škály sme priradili koeficienty 1 až 5 nasledovne: súhlasím = 5, skôr súhlasím = 4, neviem sa vyjadriť = 3, skôr nesúhlasím = 2, nesúhlasím = 1.

Graf 8: Grafické vyhodnotenie dotazníka pomocou Likertovej škály

Výsledky prieskumu názorov študentov na využívanú mobilnú aplikáciu potvrdili ich pozitívny vzťah k takejto forme výučby. Všetci študenti úplne súhlasili s výrokom, ktorý tvrdil, že využívanie mobilnej aplikácie zvýšilo ich záujem o preberanú tému aj ich samotnú aktivitu na vyučovacej hodine, nakoľko preberané učivo cez mobilnú aplikáciu bolo prehľadné a po obsahovej aj vizuálnej stránke zaujímavé. Súčasne všetci študenti súhlasia, že vyučovanie pomocou mobilných aplikácií má budúcnosť, ak bude takáto výučba správne nastavená. Preto si myslíme, že využívanie mobilnej aplikácie má významné miesto vo vyučovacom procese, pretože ovplyvňuje zapájanie všetkých zmyslov, čím umožňuje akceptáciu viacerých učebných štýlov a zároveň prispieva k vyššej motivácii a aktivite študentov na hodinách.

Záver

Cieľom tohto článku bolo poukázať na skúsenosti s prácou s mobilnou aplikáciou na hodinách anglického jazyka a prezentovať výsledky overenia využitia mobilnej aplikácie vo vyučovaní cudzích jazykov. Výsledky získané prieskumom potvrdzujú význam zaradenia mobilnej aplikácie do vzdelávacieho procesu pre svoju atraktivnosť, ale zároveň aj pre zvýšenie efektívnosti vyučovania.

Prieskum sme rozdelili do dvoch častí, v prvej sme zisťovali vplyv využitia mobilnej aplikácie na úroveň poznatkov študentov z anglických idiómov prostredníctvom testu, kde sme porovnávali experimentálnu s kontrolnou skupinou. Na základe výsledkov testu sa potvrdila hypotéza o vplyve mobilnej aplikácie na úroveň osvojenia poznatkov študentov v pozorovanej oblasti. V druhej fáze prieskumu sme zisťovali názory a postoje študentov na implementáciu mobilnej aplikácie do vzdelávacieho procesu. Na základe vyhodnotenia dotazníka pomocou Likertovej škály môžeme konštatovať, že študenti pozitívne ohodnotili využívanie mobilnej aplikácie pre jej názornosť, interaktívnosť a považujú tento spôsob prijímania informácií za motivujúci a aktivizujúci. Všetci študenti by uprednostnili využívanie mobilných aplikácií tohto typu pred tradičným vyučovaním.

Na základe získaných výsledkov uvádzame odporúčania pre prax:

1. je vhodné implementovať mobilné aplikácie do vzdelávacieho procesu pre ich názornosť a interaktívnosť,
2. použitie mobilnej aplikácie vo vyučovaní priaznivo podporuje aktívne učenie sa študentov,
3. vplýva na úroveň poznatkov,
4. zatriaktívňuje vzdelávací proces
5. podporuje viaceré učebné štýly študentov, čo je základom pre ich vnútornú motiváciu k učeniu sa.

Nami vybraná mobilná aplikácia sa ukázala ako prínosná pre vyučovanie a jej využitím sa vyučovací proces stal efektívnejším.

Nárast inovácií v oblasti informačno-komunikačných technológií otvára nové obzory a možnosti pre ich využívanie v edukačnom prostredí. V súčasnej dobe je MALL ako metóda vzdelávania prostredníctvom mobilných zariadení jednou z možností ako proces vzdelávania aktualizovať. Hoci si uvedomujeme, že mobilné vzdelávanie na slovenských školách sa nachádza len v počítačových fázach implementácie, už teraz je možné na základe zahraničných výskumov sledovať jeho prínos pre vzdelávanie. Chceme však zdôrazniť, že v bežnej pedagogickej praxi nedokáže a ani nemôže nahradiť tradičný spôsob vyučovania, môže však významne podporiť osvojovanie si poznatkov. Súčasne si uvedomujeme, že v zmysle perspektív, výhod a možných limitov aplikácií a mobilných zariadení, závisí úspech implementácie a realizácie MALL od podmienok, v ktorých sa má takáto metóda realizovať. V prípade kontextu vzdelávania nesmieme opomenúť ani digitálne zručnosti cieľovej skupiny učiacich sa, nakoľko práve tie sú jedným z dôležitých faktorov úspešnosti MALL v edukačnom prostredí. Napriek všetkému mobilné vzdelávanie vo vyučovaní cudzích jazykov vnímame ako zisk, aj keď nie vždy prináša absolútny zisk.

Literatúra

- CAVUS, N., & IBRAHIM, D. (2009). M-Learning: An experiment in using SMS to support learning new English language words. *British Journal of Educational Technology*, 40(1), 78–91. Retrieved May 13, 2016, from https://www.researchgate.net/publication/227603662_M-Learning_An_experiment_in_using_SMS_to_support_learning_new_English_language_words
- KRESS, G., & PACHLER, N. (2007) Thinking about the 'm' in m-learning. In PACHLER, N. (Ed.) *Mobile learning: towards a research agenda. Occasional papers in work-based learning 1*. WLE Centre for Excellence, London.
- KUKULSKA-HULME, A. & SHIELD, L. (2008) An Overview of Mobile Assisted Language Learning: from content delivery to supported collaboration and interaction. *ReCALL*, 20(3). 249–252. March 6, 2016. Retrieved from <http://dx.doi.org/10.1017/S095834400800013X>
- NAISMITH, L., LONSDALE, P., VAVOULA, G., & SHARPLES, M. (2004). Literature review in mobile technologies and learning. *FutureLab Report*, 11.

Autorky

PhDr. Petra Laktišová, e-mail: petra.laktisova@uniza.sk, Ústav celoživotného vzdelávania, Žilinská univerzita, Slovenská republika.

Autorka pôsobí ako asistentka na Ústave celoživotného vzdelávania – Sekcia cudzích jazykov Žilinskej univerzity. Zaoberá sa informačnými technológiami a ich efektívnou implementáciou do vyučovacieho procesu. Aktívne sa zúčastňuje popularizačných aktivít doma aj v zahraničí (Týždeň vedy, Noc výskumníkov, University Cambridge Day, STEMDiscovery Week a iné.)

Mgr. Daniela Sršníková, Ph.D., e-mail: srsnikova1@uniza.sk, Ústav celoživotného vzdelávania, Žilinská univerzita, Slovenská republika.

Autorka pôsobí ako odborná asistentka na Ústave celoživotného vzdelávania – Sekcia cudzích jazykov Žilinskej univerzity. Venuje sa odborovej didaktike cudzích jazykov. Odborne sa zaoberá výskumom efektivity vyučovacieho procesu. Orientuje sa predovšetkým na akčný výskum. V dizertačnej práci s názvom Vplyv spätnej väzby na komunikatívnu a lingvistickú úroveň zručnosti písania v anglickom jazyku spracovala problematiku hodnotenia a poskytovania spätnej väzby na zručnosť písania v anglickom jazyku. Predstavila hodnotenie a spätnú väzbu ako kvalitatívne faktory vyučovacieho procesu v kontexte špecifik cudzojazyčnej edukácie, ktorej cieľom je predovšetkým rozvoj produktívnych zručností.